

פרק השוחט (دل"ב) אמר רבא אלו אסורות קתני יש מהן נבלות ויש מהן טרופות, והיינו הכל אסור לאו דאוריתא ממש, ועודין מש"כ בת"כ שהראש אסור במספרים כבתער, היינו מה שאסור מן התורה כמו בתער ממש והוא לוכה ע"ז, ומה שאינו לוכה בנזיר ע"פ שאסור מה"ת לא קחשיב, דהא במספרים שלא כעין תער אינו לוכה בנזיר ואיך אומר שהראש אסור במספרים כבתער, אלא אם גילה בזוג שלא כעין תער אינו חייב כבתער, אלא ע"כ כאן קורא אסור מה שאסור מה"ת והוא לוכה ע"ז, זה נקרא אצלו אסור והיינו במספרים כעין תער שע"ז היה לוכה בנזיר משא"כ בזקן, דאינו אסור במספרים כבתער ר"ל שאין לוκה אפילו על מספרים כעין תער.

אבל מאייסורה גרידא שאין לוκה עליו לא קמיiri, ושפיר ייל דבזה דומה לראש דניזר שגם בראש דניזר אין במספרים שלא כעין תער דומה לתער ואין לוκה אבל אסור וכמו כן הוא בזקן, ובזה שוו ראש דניזר לפיאות הזקן, ואף לගירסא דיין בת"כ במספרים ובתער המכון כן, דאינו אסור בל"ת במספרים כמו בשער נזיר שאסור בל"ת והוא לוκה עליו, ואין להוציא ממשמעות זו שם היתר נגד לשון המשנה ואין חייב עכ"ל.

★ ★

בקובץ וילקט יוסף (שנה י"א קו"כ) האריך חכ"א הרבה בביבר עניין זה, ושם (ע' 161) כתוב לדוחות ההייטר שיש שלמדו מדברי התו"כ הנ"ל וכתב:

והנה הביריתא הזאת בתו"כ היא קשי הבנה וכו' והאריכו המפרשים לבארה.

א) **וכתב הר"ש** משאנץ בפיו לתו"כ להגיה שם זוז"ל:
הראש אסור במספרים "כבתער" ראשו של נזיר. ומפרש בפרק ג' מינימ מרכתי תער לא יעבור לרבות כל המעבירים, והזקן. השחתת זקן של אדם אינו אסור במספרים "כבתער" דלא אסורה תורה אלא גילוח שיש בו השחתה כדאמרין בסוף מסכת מכות. הראש מותר וכל אדם שאינו נזירים. ואףלו למאן דאמר הקפת כל הראש שם הקפה מותר לגילוח מקצתו שאין נאסר אלא בנזיר והשחתת זקן אסור בכל אדם שאינם נזירים. עכ"ל הרא"ש.

מכל מקום, ההפרדה לשתי מסכתות כבר מונח בתלמידו הירושלמי עצמו, באotta משנה בסוף הפרק, ולכון התמייחו שם כיצד משנה השיכת סנהדרין מופיעה במסכת אחרת (מכות): "תנין הכא מה דלא תנין בכל סנהדרין". וכן התלמיד הכספי מכיר במסכת בפני עצמה, שהרי בתקילת מסכת שבובות היא פותחת: "מכדי תנא ממכות סליק Mai Shana Datini שבובות".

ולכן כתוב הרמב"ם בהמשך ההקדמה למשנה שם (נ"ד, ד 16):
"אבל מסכת מכות היא נקשרת בנוסחאות עם מסכת סנהדרין ובכללה היא מנומר. ואמרו שבשביל שאמרו אלו הן הנחנקין, הדקיק אליו "אלו הן הולוקין".

הנה שמקושת הגם' כאן מבואר להדייא דבסדר הש"ס מסכת מכות היא מסכתה בפני עצמה ואינה המשך של מס' סנהדרין ווז"ב.

★ ★

בגמ': משומ דתני חייב על הראש שתים וכו'
ובתוס' (ד"ה חייב וכו') (בטו"ד מבאים מהתו"כ: יש בראש מה שאין בזקן, שהראש אסור במספרים כבתער וכו' ע"כ).

הנה יש שרצוי למדוד מדברי התוס' האלו שבקן אין אסור של גילוח במספרים.

וז"ל הגה"ק הצמח צדק בשוו"ת יו"ד סי' צ"ג ס"ק י"ח -
[י"ט]: أولי יצא ההיתר ממ"ש בת"כ פ' מצורע פרשתא
ב' פרק שני הלכה ד': לפי שיש בראש (דניזר) מה שאין בזקן
(דכהנים וכיה"ג) ובזקן מה שאין בראש, שהראש אסור במספרים
ובתער (בדתנן פרק שלשה מינימ נזיר ש galach בין בזקן בין
בתער או שסיפספ כל שהוא חייב) והזקן אינו אסור במספרים
ובתער (זקן אינו אסור במספרים כבתער דין אייסרו אלא
בתער כדתנן לקמן פ' קדושים וכו' יכול אפילו גלחו במספרים
יהא חייב ת"ל וכו') עכ"ל לעניינו, הביאו הוה התוס' פ"ק
דשבובות (ד"ב סע"ב) והעתיקו ג"כ שהראש אסור במספרים
כבתער ומדאomer אין אייסרו במספרים כבתער, משמע לכוארה
שבמספרים אינו אסור כלל וא"כ הוא מותר לנמרי, דהא אינו
אומר אינו חייב אלא אינו אסור.

אבל באמת אין זה כלום, דהא לישנא אסור הינו ג"כ מה
שאסור מדאוריתא באיסור ל"ת, כדאמרין בגמ' בחולין